

[Holger Eriksen.]

erfaring for, at internationale alliancer ikke er vedvarende og undertiden ikke holder længere, end til de skal stå deres prøve. Jeg behøver blot at minde om, at Italien forud for første verdenskrig var medlem af Triplealliancen, der ansås for betydelig mere fast sammentømret end Ententen; men ikke desto mindre gik Italien med i krigen på den modsatte side. Jeg erindrer også, at da vi halvvejs tvunget havde afsluttet ikke-angrebstraktaten med Tyskland, gjorde den senere afdøde grev Holstein i Fædrelandet gældende, at det betød, at Tyskland i tilfælde af krig ikke blot havde ret, men pligt til at besætte Danmark. Jeg tror ikke, at dette påskud blev brugt som forsvar for besættelsen. Men vi har jo netop i disse dage hørt lidt om, hvad Finlands ikke-angrebstraktat med Rusland kan bruges til. Hvor meget større risiko er der så ikke ved en fælleskommando?

Man siger videre, at den ikke bliver effektiv før ved krigsudbrud, og at vi selv må bestemme, hvilke fællesøvelser der skal holdes på vort område. Men er det andet end en formalitet? Naturligvis kan Danmark ikke sabotere de øvelser, som man forlanger fra anden side. Hver gang påstanden om, at Danmark i tilfælde af krig selv kan bestemme, om det vil sætte fælleskommandoen i kraft, ja, så har man vel kun akkurat det samme at sige om den ting: det er en rent formalistisk betragtning.

Jeg tænker slet ikke på udbrud af en ny verdenskrig; en sådan vil ganske afgjort blive en atombombekrig, og jeg indrømmer, at alt i så fald er ligegyldigt. Forleden talte en ekspert for det amerikanske forsvarsudvalg og gjorde opmærksom på, at hvis der blev sat et stort atomangreb ind imod USA, ville 93 pct. af landets befolkning blive dræbt. Det vil vel ikke gå den europæiske befolkning bedre, og så er der for så vidt ikke mere af raffe om.

Nej, jeg tænker på en situation, hvor Vesttyskland og Rusland blev indviklet i en lokal krig. Ville det i så fald hjælpe, at Danmark sagde: den holder vi os uden for? Ville Tyskland ikke i en sådan situation med hele sit forsvar tilrettelagt på samarbejdet med det danske forsvar være nødt til straks at foretage en almindelig besæt-

telse af landet, og ville et af russernes mest nærliggende mål ikke være f. eks. flådehavnen i Korsør, hvorved vi automatisk var inddraget i krigen?

Det, jeg her har fremført, og meget andet bevirker, at jeg er af den opfattelse, at vort medlemskab af fælleskommandoen — hvis man kan bruge det udtryk — rummer en helt uberegnelig fare for vort land. Jeg tilføjer, at mit standpunkt naturligvis ikke er påvirket af de russiske protester; vi er i hvert fald endnu et selvstændigt folk med ret til at træffe de beslutninger, vi anser for hensigtsmæssige. Og med den behandling, Rusland giver sine satellitlande — jeg behøver bare at nævne Ungarn — har det ingen ret til at beklage sig over vore afgørelser. Det samme gælder for så vidt, når der er tale om de kommunister, der i sin tid godtog overfaldet på Ungarn; de har heller ingen ret til i dag at komme og protestere. Men fordi kommunisterne er imod et eller andet, behøver det jo ikke altid at være forkert. Jeg vil derfor tillade mig at gå imod den påtænkte ændring. Jeg har den opfattelse, at hvis jeg ikke gjorde det, ville jeg være i absolut modstrid med det, som jeg mener gavner Danmark bedst.

Udenrigsministeren (*J. O. Krag*): Jeg vil gerne takke de ærede ordførere, der har givet tilslutning til de synspunkter, som forsvarsministeren og jeg har fremsat her i dag. Jeg vil også gerne takke andre deltagere i debatten, ikke mindst det ærede medlem hr. Frode Jakobsen og det ærede medlem hr. Erik Kragh; jeg synes, at de begge er kommet med oplysninger og vurderinger, der har været værdifulde.

Ordføreren for venstre, det ærede medlem hr. Per Federspiel, udtrykte skepsis, ja, nærmest modstand, over for den tanke, jeg nævnte om, at FN burde være repræsenteret i Berlin. Det ærede medlem var modstander af denne tankegang, idet han fandt, at det kunne medføre, at De Forenede Nationer ville blive inddraget i Berlin-konflikten. Jeg skal ikke gå nærmere ind på hele sagen, men vil gerne for en ordens skyld understrege, at det, vi fra dansk side har gjort os til talsmand for, er, at et eller flere underordnede FN-organer skal placeres i Berlin, ikke at De Forenede Nationer skulle have hovedkvarter i Berlin. Jeg